

M uu_uu	
Kierunek lub kierunki studiów	Zootechnika, Behawiorystyka, Hipologia koni i jeździectwo, Biologia, inne
Nazwa modułu kształcenia także nazwa w języku angielskim	Procedury wykorzystywania zwierząt w badaniach naukowych i edukacji (PWZBNE)
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia / obowiązkowy, fakultatywny/	fakultatywny
Poziom modułu kształcenia	pierwszy, studia stacjonarne
Rok studiów dla kierunku	III
Semestr dla kierunku	VI
Liczba punktów ECTS z podziałem na kontaktowe /niekontaktowe	2
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej	Renata Klebaniuk
Cel modułu	Celem modułu jest nabycie, w świetle obowiązującego prawa, wiedzy dotyczącej opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w ośrodkach użytkownika oraz poznanie zasad postępowania ze zwierzętami osób uczestniczących w badaniach naukowych i doświadczeniach związanych z wykorzystaniem zwierząt do celów naukowych i edukacyjnych.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>W1. Zna podstawy prawne dotyczące hodowli zwierząt oraz zasad postępowania ze zwierzętami, w tym z przeznaczonymi lub wykorzystywanymi do celów naukowych i edukacyjnych. ZOA_W09++</p> <p>W2. Ma wiedzę z zakresu technologii chowu i hodowli zwierząt. Zna rasy zwierząt, ich pochodne i typy. Ma wiedzę z zakresu ich żywienia, utrzymania, rozrodu, higieny, użytkowania i zapewnienia dobrostanu. ZOA_W19+</p> <p>Umiejętności:</p> <p>U2. Wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze lub projektowe – procedury – dotyczące chowu i hodowli oraz zagadnień pokrewnych. ZOA_U04++</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>K1. Czynn timer uczestniczy w pracach w zespole oraz wykonuje powierzone zadania. ZOA_K02+</p> <p>K2. Trafnie określa priorytety w realizacji zadania w którym uczestniczy. ZOA_K03+</p>
Sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia	<p>W zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pełne uczestnictwo w zajęciach 2. Sprawdzian ustny będący dialogiem, dyskusją z wykładowcami z poszczególnych tematów. <p>Kryteria stosowane przy ocenie</p> <p>3,0 - student wykazuje dostateczny stopień wiedzy i umiejętności, uzyskuje od 51 do 60% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy i umiejętności z przedmiotu,</p> <p>3,5 - student wykazuje dostateczny plus stopień wiedzy i umiejętności, gdy uzyskuje od 61 do 70% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy i umiejętności z przedmiotu,</p> <p>4,0 - student wykazuje dobre opanowanie wiedzy i umiejętności, uzyskując od 71 do 80% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy lub umiejętności z przedmiotu,</p> <p>4,5 - student wykazuje plus dobry stopień wiedzy i umiejętności, uzyskując od 81 do 90% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy i umiejętności z przedmiotu,</p> <p>5,0 - student opanowuje bardzo dobry zakres wiedzy i umiejętności, uzyskując</p>

	powyżej 91% sumy punktów określających maksymalny poziom wiedzy i umiejętności z przedmiotu.																					
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawy anatomii, fizjologii i żywienia zwierząt. Znajomość gatunków, ras zwierząt oraz podstaw chowu i hodowli.																					
Treści modułu kształcenia – zwarty opis ok. 100 słów	<p>Tematyk wykładów i ćwiczeń dotyczy obowiązujących przepisów krajowych w zakresie ochrony zwierząt, ich pozyskiwania i hodowli oraz opieki nad zwierzętami wykorzystywanymi do celów naukowych lub edukacyjnych; kontroli działalności hodowców, dostawców i użytkowników; zasad etycznego postępowania ze zwierzętami, zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia przy utrzymywaniu zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach.</p> <p>Poruszane zagadnienia obejmują także: hodowlę zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, normy utrzymywania tych zwierząt, zasady codziennej opieki; genetykę i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, a także ocenę dystresu, bólu i cierpienia zwierząt oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy ze zwierzętami i metody uśmiercania zwierząt.</p>																					
Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe	<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE z dnia 22 września 2010 r., w tym: w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych (Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010)</p> <p>USTAWA z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, z późniejszymi zmianami</p> <p>USTAWA z dnia 22 lipca 2006 r. Dz.U. 2006 Nr 144 poz. 1045, o paszach, z późniejszymi zmianami, m.in.: OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o paszach (Dz.U. 2017 poz. 453)</p> <p>Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 266), <i>i inne</i></p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 29 kwietnia 2015 r., poz. 619 – w sprawie wykazu zwierząt z rządu naczelných niestanowiących potomstwa zwierząt z rządu naczelných hodowanych w niewoli</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 5 maja 2015 r., poz. 628 – w sprawie szkoleń, praktyk i staży dla osób wykonujących czynności związane z wykorzystywaniem zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 5 maja 2015 r., poz. 630 – w sprawie Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach oraz lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 12 października 2015 r., poz. 1714 – w sprawie znakowania psów, kotów i zwierząt z rządu naczelných</p> <p>ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 4 listopada 2015 r., poz. 1934 – w sprawie informacji dotyczących zwierząt wykorzystywanych w procedurach oraz trybu przekazywania tych informacji.</p> <p style="text-align: right;"><i>i kolejne</i></p> <p>Literatura w zakresie poruszanych zagadnień – dostępna bezpośrednio u prowadzących.</p>																					
Planowane formy/ działania/ metody dydaktyczne	Wykłady, dyskusja, ćwiczenia - pokazy praktyczne.																					
Bilans punktów ECTS	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="3" style="text-align: center;">KONTAKTOWE</th> </tr> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>Godziny</i></th> <th style="width: 20%; text-align: center;"><i>ECTS</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wykłady</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>ćwiczenia</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">0,6</td> </tr> <tr> <td>konsultacje</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">0,12</td> </tr> <tr> <td>zaliczenie / zaliczenie poprawkowe</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">0,08</td> </tr> <tr> <td>RAZEM kontaktowe</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">1,4</td> </tr> </tbody> </table>	KONTAKTOWE				<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>	wykłady	15	0,6	ćwiczenia	15	0,6	konsultacje	3	0,12	zaliczenie / zaliczenie poprawkowe	2	0,08	RAZEM kontaktowe	35	1,4
KONTAKTOWE																						
	<i>Godziny</i>	<i>ECTS</i>																				
wykłady	15	0,6																				
ćwiczenia	15	0,6																				
konsultacje	3	0,12																				
zaliczenie / zaliczenie poprawkowe	2	0,08																				
RAZEM kontaktowe	35	1,4																				

NIEKONTAKTOWE				
	przygotowanie do zajęć i dyskusji	5	0,2	
	studium literaturowe	10	0,4	
	RAZEM niekontaktowe/ pkt ECTS	15	0,6	
Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:	wykłady i ćwiczenia	30	1,2	
	konsultacje	3	0,12	
	zaliczenie / zaliczenie poprawkowe	2	0,08	
	RAZEM z bezpośrednim udziałem nauczyciela	35	1,4	
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym:	Ćwiczenia laboratoryjne - praktyczne	10	0,4	
	RAZEM o charakterze praktycznym	10	0,4	
Szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem godzin	L. p.	Temat	h (godziny)	
	Wykłady::			30
	1.	Omówienie modułu przedmiotu. Zasady i możliwości ukończenia szkolenia dla osób uczestniczących w wykonywaniu procedur i / lub sprawujących opiekę nad zwierzętami. Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.		1
	2.	Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów.		1
	3.	Podstawy anatomii i fizjologii zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach.		2
	4.	Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Zasady etyczne postępowania ze zwierzętami.		1
	5.	Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia przy utrzymywaniu zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach.		1
	6.	Hodowla zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego, z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania zwierząt (środowisko, klatki, karma) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.		1
	7.	Hodowla zwierząt gospodarskich przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach. Normy utrzymywania zwierząt gospodarskich (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.		1
	8.	Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach na przykładzie myszy domowej.		1
	9.	Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego.		1
10.	Obchodzenie się ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w badaniach i doświadczeniach naukowych i edukacyjnych		1	

	11.	Rodzaje zachowań zwierząt.	1
	12.	Wpływ środków anestetycznych i przeciwbólowych na wynik doświadczenia.	1
	13.	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy ze zwierzętami.	1
	14.	Metody uśmiercania zwierząt. Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury	1
	Ćwiczenia:		
	Audytoryjne		
	1.	Dystres, ból i cierpienie u zwierząt, w szczególności u myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego.	1
	2.	Metody i procedury obchodzenia się ze zwierzętami przeznaczonymi do wykorzystania lub wykorzystywanymi w procedurach dostosowane do danego gatunku.	1
	3.	Komisje etyczne do spraw doświadczeń na zwierzętach.	1
	4.	Normy utrzymywania zwierząt gospodarskich (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska.	1
	5.	Wymagania przy utrzymywaniu zwierząt zmienionych genetycznie	1
	Laboratoryjne		
	1.	Rozpoznawanie właściwych dla poszczególnych gatunków zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach oznak dystresu, bólu i cierpienia.	1
	2.	Rozpoznawanie zachowań zwierząt różnych gatunków	1
	3.	Przygotowanie zwierząt do procedur.	1
	4.	Znieczulenie i metody uśmiercania bólu.	1
	5.	Obowiązujące przepisy krajowe - aktualne dokumenty w praktyce	1
	6.	Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego – zastosowanie w praktyce	1
	7.	Zasady bezpieczeństwa i higieny w praktycznej pracy ze zwierzętami	1
	8.	Utrzymywanie zwierząt gospodarskich - codzienna opieka nad zwierzętami.	1
	9.	Normy utrzymywania zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i przeznaczonych do wykorzystania lub wykorzystywanych w procedurach, w szczególności myszy domowej, szczura wędrownego, świnki morskiej, królika europejskiego, z uwzględnieniem biologii gatunku. Wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami.	2
Stopień osiągnięcia efektów kierunkowych:	ZOA_W09 ++ ZOA_W19+ ZOA_U04++ ZOA_K02+ ZOA_K03+		